

Milouska Meulens

Benito Walker

Laatste woord

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij

Voor jou die het aandurfde. Of ooit nog zal durven, om
te zeggen: *genoeg*.

Voor jou, die een valse start had, en nog zal ontdekken
dat de koers van je leven wordt bepaald door zoveel
meer dan je begin,

Benito Walker

Voor de echte Asher, zijn echte verhaal en zijn ver-
trouwen in mij.

Voor alle Ashers: soms is het zwaar. Soms gaat het
wel. Hou vol,

Milouska Meulens

Als jij mooi bent, ben ik liever lelijk
Kijk in je hart dan, ik zie wat eromheen zit
Ik voel wat fake is, dat het niet compleet is van
mijlenver

‘Mooi’, Kevin ft. Emma Heesters

Now that you’re out of my life, I’m so much better
You thought that I’d be weak without you, but I’m
stronger

‘I’m a Survivor’, Destiny’s Child

When they go low, we go high.

Michelle Obama

HEDEN

Oktober 2023 – Het laatste woord

Blijf kalm, je kan dit, zeg ik tegen mezelf. Blijven ademen. Ik kijk de rechtszaal rond. Alle ogen zijn op mij gericht, maar ik zweet niet. Eigenlijk weet ik niet waarom mijn inwendige peptalk dan toch opkomt. Ik ben kalm. Ik ben zeker van mezelf. Mijn blaas doet geen rare dingen, zoals om de haverklap vals alarm afgeven. Ik ben niet zenuwachtig, niet verlegen en niet bang.

De eerste rechtszaak is breeduit in de media geweest. Ik ben geïnterviewd voor de krant, op de radio en op televisie. Net als Jason, die Amsterdammer die het ook opneemt tegen Jeugdzorg. Hij zamelde meer dan 130K handtekeningen in. Ik begon een rechtszaak. Won die. Liet me niet kisten door het bezwaar waardoor ik opnieuw in de rechtszaal zit. Dit is mijn moment en ik zal het pakken ook.

Vijftien mensen staren nog steeds mijn kant op. Misschien moet ik eens beginnen. Ik tik op de plopkap van de microfoon die uit de lessenaar steekt. Hij doet het.

‘Goedemiddag allemaal,’ zeg ik in de microfoon. Ergens verwacht ik dat de *mic* gaat rondzingen. Maar dat gebeurt niet. ‘Bedankt, edelachtbare, dat ik het laatste woord mag hebben.’

De rechter knikt mijn kant uit. Rein steekt een duim op. Oom Arend zit met gekruiste armen naar het plafond te knippen. Meneer Zwart lijkt iets uit zijn ooghoek te willen pulken dat er overduidelijk niet zit. En Alex zit me op die typische manier van haar breed toe te lachen, met zo’n blik die zegt: *kick some ass*. Ik ken niemand die vaker Engelse uitdrukkingen gebruikt. Ze heeft me aangestoken met die gewoonte.

Ik kijk expres niet naar rechts, waar Douwe en Sikko elk aan een kant van mijn ex-pleegmoeder zitten. Even voel ik aan mijn bril, die staat recht. Uit de binnenzak van mijn colbertje pak ik de opgevouwen velletjes papier die ik er vanmorgen in heb gestopt. Vier kantjes in een goed leesbaar font. ‘Ik heb dit natuurlijk voorbereid,’ zeg ik in de microfoon tegen iedereen en niemand tegelijk. Mijn wang trilt. Rond mijn maag trekt een knoop zich aan. Had ik kunnen weten, maar ik vergeet het altijd. Eerst lijk ik *calm, cool and collected*. En dan vlak voordat ik moet beginnen, slaat de spanning alsnog toe. Zo was het al bij spreekbeurten in groep vijf, zo is het veertien jaar later kennelijk nog steeds. Alleen staat er nu iets meer op het spel dan een boekbespreking. Dit is de spreekbeurt van mijn leven. Ik negeer de gedachte, het gevoel en de herinneringen.

Dan schraap ik mijn keel en begin voor te lezen.

‘Als jongetje van twee jaar heb ik een grote fout gemaakt. Ik deed iets ergs, iets stoms en onvergeeflijks. Dat moet wel, want mijn pleegmoeder ging van mij walgen. “Er is iets mis met hem,” zei ze helemaal in het begin al tegen iemand van Jeugdzorg. Ik was een peuter die net uit huis was geplaatst. “Er is iets mis met jou,” zei ze tegen mij als kleuter en als tiener. Ik ging haar geloven. Ze bleef het zeggen, twintig jaar lang. Zelfs hier in de rechtszaal. Toch liet ze nooit uitzoeken wat er dan zo verschrikkelijk mis was met mij. Wat er zo walgelijk was aan mij.’

Ik haal diep adem. Het uitblazen wordt door de microfoon dramatisch versterkt. Oeps. Vlug maar te laat vouw ik een hand om de kleine plopkap, als om te voorkomen dat ook mijn gedachten en gevoelens hoorbaar zullen zijn. Niks aan de hand, Asher, sus ik mezelf. Het klonk als een storm maar het was maar een zucht. Ik haal mijn hand van de microfoon en lees weer verder.

‘Tijdens alle zittingen zag ik de walging op haar gezicht en hoorde ik de walging in haar stem wanneer ze over mij sprak. Ik zou haar willen vragen of ze zag dat haar woorden me pijn deden. Maar ik weet het antwoord al. Dat heeft ze niet gezien. Want ze keek geen één keer mijn kant op.’

Ik stop met lezen en kijk nu wel in de richting van mijn ex-pleegmoeder en haar twee zoons. Iedereen

volgt mijn blik en dus ziet iedereen haar wegstijgen. Zelfs nu. Voorspelbaar *much*? denk ik en ik buig me weer over het blaadje in mijn handen.

‘Ik stond in 2020 niet meteen te trappelen toen oom Arend over een rechtszaak begon. We zaten in lockdown en ik kon eindelijk eens gewoon dezelfde dingen doen als iedereen. Normale dingen als zoomen, in je elleboog hoesten en toiletpapier hamsteren.’

Zoals verwacht hoor ik gegniffel uit de rechtszaal komen. Ik herken het besmuikte lachje van Rein en de giechel van Alex. Zelfs Sikko kan zijn lachen blijkbaar niet inhouden. Ik probeer er minder triomfantelijk uit te zien. Maar mijn ongehoorzame mond trekt aan één kant een klein beetje op. Gauw zoek ik op waar ik voor het grapje was gebleven.

‘Het is nogal wat, om mijn hele jeugd weer opnieuw te beleven,’ lees ik op. ‘Zo voelde het soms namelijk, alsof ik elk moeilijk moment en elke pijnlijke dag weer moest doormaken. Toch heb ik het gedaan. Ik begon deze rechtszaak omdat ik wilde dat de rechter officieel zou zeggen: Ruth Bosma is geen goede pleegmoeder, geen goede gezinshuismoeder en geen goede hulpverlener. Ze mag nooit meer pleegkinderen of gezinshuis-kinderen in huis nemen. De vorige rechter zei: Ruth Bosma is een sléchte pleegmoeder, een slechte gezinshuismoeder en een slechte hulpverlener. Ze mag nooit meer in de jeugdzorg werken. Maar mijn ex-pleegmoeder was het niet eens met dat vonnis. De rechter, de

getuigen en ik hadden het allemaal verkeerd. Het kon haar niet schelen hoe heftig het voor mij en anderen was om de rechtszaak nog langer te laten duren. Nee, ze moest en zou haar gelijk halen. Dus ging ze in beroep. Daarom zitten we hier nu weer, bij weer een nieuwe rechter.'

Als ik even stop voor een slokje water, trillen mijn handen. Ik weet dat dat woede is, Alex weet dat, Rein en oom Arend waarschijnlijk ook. Maar anderen denken misschien dat ik nerveus ben. Gauw leg ik het papier voor me neer. Na nog een slok ga ik verder.

'Ruth Bosma is niet dom. Ze weet heel goed wat ze heeft gedaan. Wat er is gebeurd, wat ik door haar heb meegemaakt. Hoe erg het is om een kind zo lang zo slecht te behandelen. Ik weet al die dingen ook. Maar ik ben hier dan ook niet voor haar of voor mezelf. Het gaat mij om alle kinderen die met Jeugdzorg te maken krijgen. Die hebben net als iedereen recht op veiligheid en een fijne plek om op te groeien. Ik heb mezelf beloofd dat ik mijn best zou doen om die kinderen te helpen. Dat ik zou proberen ervoor te zorgen dat ze niet meemaken wat ik heb meegemaakt.'

Iets zoemt hinderlijk. Ik kijk op en zie nog net hoe mijn ex-pleegmoeder haar telefoon uitzet. Typisch. Haar stiekeme bewegingen herinneren me aan de jaren zonder privacy. Ik slik de brok in mijn keel weg. Niet nu, spreek ik mezelf toe. Huilen mag best, zou oom Arend zeggen. Dat kan waar zijn, maar niet nu.

Met één vinger duw ik tegen mijn bril, al zit die nog steeds stevig en hoog genoeg op mijn neus.

‘Bij Ruth Bosma zijn kinderen niet veilig. De eerste rechter zei het vorig jaar. Ik hoop dat u het vandaag ook zal zeggen, edelachtbare, zodat het voorgoed duidelijk is. Zodat Ruth Bosma nooit meer kinderen zal beschadigen. Steeds als ik moe was en het wilde opgeven, dacht ik aan de belofte aan mezelf. Dan kwam ik toch weer naar de rechtbank om te vertellen. Dan ging ik toch maar weer in op radio- en televisie-interviews. Ik wil na vandaag nooit meer iets te maken hebben met Ruth Bosma, mijn ex-pleegmoeder, de vrouw die ik vijftien jaar lang mama heb genoemd. Wat nu volgt zijn mijn laatste woorden aan haar.’

Geroezemoes stijgt op in de zaal. Ineens weet ik niet meer zeker of dit de bedoeling is. Mag ik haar rechtstreeks aanspreken? Ik kijk schichtig naar Rein, maar houd mijn handen gevouwen voor me. Aan de buitenkant ben ik nog steeds *cool, calm and collected*. Rein tuit zijn lippen, sluit zijn ogen en knikt nauwelijks merkbaar. Het mag. Ik wacht tot het gefluister verstomt. Het duurt maar een paar seconden, al lijkt het in mijn hoofd minutenlang door te gaan. Een beetje zoals wanneer je wakker wordt na een droom. Je denkt dat je uren hebt liggen slapen, zo voelt het, en die droom duurde en duurde maar. En dan kijk je op je wekker en kom je erachter dat je maar een paar minuten onder zeil was.